

PATVIRTINTA

Marijampolės vaikų lopšelio-darželio „Vaivorykštė“
direktorius 2022 m. rugsėjo 29 d.
įsakymu Nr. V-169

MARIJAMPOLĖS VAIKŲ LOPŠELIO-DARŽELIO „VAIVORYKŠTĖ“ PRIEŠMOKYKLINIO UGDYMO ASMENINĖS VAIKO PAŽANGOS IR ASMENYBĖS ŪGTIES VERTINIMO TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Priešmokyklinio ugdymo asmeninės vaiko pažangos ir asmenybės ūgties vertinimo tvarkos aprašas (toliau - Aprašas) reglamentuoja asmeninės vaiko pažangos ir asmenybės ūgties vertinimą priešmokyklinio ugdymo mokytojams, švietimo pagalbos specialistams, informacijos tėvams (globėjams) ir kitiems su vaiko ugdymu susijusiems asmenims, teikimą apie kiekvieno vaiko ugdymo(si) sėkmę.

2. Aprašas parengtas vadovaujantis, Priešmokyklinio ugdymo bendrąją programą, patvirtintą 2022 m. rugpjūčio 24 d. Lietuvos Respublikos švietimo mokslo ir sporto ministro įsakymu Nr. V-1269, Priešmokyklinio ugdymo tvarkos aprašo naują redakciją, patvirtintą 2016 m. liepos 22 d. ŠMSM įsakymu nr. V-674, 2021 m. gruodžio 27 d. ŠMSM įsakymu Nr. V-2303 patvirtintu aprašo pakeitimu.

3. Asmeninės vaiko pažangos ir asmenybės ūgties vertinimo tvarkos apraše vartojamos šios sąvokos:

Vaiko asmenybės ūgtis – asmenybės brandos auginimas ir pasiekimai, pažanga.

Vertinimas – svarbi ugdymo proceso dalis, leidžianti vaikui teikti savalaikę veiksmingą pagalbą, tikslingai skatinanti vaiko raidą, padedanti efektyviai modeliuoti kasdienę ugdymo(si) praktiką, visais ugdymo(si) etapais.

Įvertinimas – priešmokyklinio amžiaus vaikų ugdymo(si) rezultatas, konkretus sprendimas apie vaiko pasiekimus ir padarytą pažangą.

Įsivertinimas (refleksija) – paties ugdytinio daromi sprendimai apie daromą pažangą bei pasiekimus.

Pasiekimų aprašas – tai gairės ugdytojams, kuriose pateikiama vaiko ugdymo(si) procese įgyjamos vertybinės nuostatos, asmens savybės, kompetencijų ugdymosi pasiekimai, iliustruojantys ugdymo pažangą pasiekimų lygių požymiais pagal pasiekimų sritis.

Vaikų ugdymosi rezultatai – asmens savybių, vertybinių nuostatų ir kompetencijų ugdymosi pasiekimai.

Pasiekimų lygis – tai vaiko pažangą rodantys žinių ir supratimo, gebėjimų ir nuostatų pokyčiai per vienerius metus, atitinkantys vaiko raidos dėsningumus kokybiško ugdymo sąlygomis.

Pasiekimų aplankas – tai iš anksto suplanuotas ir tam tikru būdu sudarytas vaiko pasiekimus iliustruojančių darbų rinkinys, padedantis susidaryti vaizdą apie tai, ką vaikas moka ir geba, kaip auga ir tobulėja.

Pasiekimų sritis – tai vaiko ugdymuisi svarbi sritis, kurioje išskirta vertybinė nuostata ir esminis gebėjimas.

Pasiekti gebėjimai – vaiko gebėjimai, atitinkantys vaikų raidos bendruosius ir individualiuosius ypatumus.

II. VERTINIMO TIKSLAS, PASKIRTIS, NUOSTATOS

4. Vertinimo tikslas - paremti vaiko ugdymą(si) teikiant grįžtamojo pobūdžio informaciją apie ugdymo(si) pasiekimus ir pažangą, siekti, kad vaiko pasiekimų ir pažangos vertinimas sukurtų sąlygas vaikui sėkmingai augti, tobulėti, bręsti.

5. Vertinimo paskirtis:

- 5.1. pažinti kiekvieną vaiką, atpažinti jo pasiekimus įvairiose ugdymosi srityse, stebėti, ko ir kaip vaikas mokosi, ko išmoko, paremti ugdymą(si);
  - 5.2. numatyti, kaip ugdymas bus personalizuojamas, ir nustatyti, ar vaikų ugdymo organizavimas yra veiksmingas, priimti pagrįstus sprendimus ugdymui tobulinti;
  - 5.3. padėti pastebėti konkrečius vaiko ypatumus (aukštas mokymosi potencialas, specifiniai ugdymosi, kalbos ir kalbėjimo sutrikimai ir pan.) ir nustatyti papildomų švietimo pagalbos paslaugų poreikį, kurių negali suteikti tėvai (globėjai);
  - 5.4. pagrįstai ir tikslingai planuoti ugdymą, panaudojant informaciją apie vaiko pasiekimus ir daromą pažangą, dirbant su šeima ir kitais ugdymo proceso dalyviais;
  - 5.5. stebėti ir tobulinti ugdymo procesą, teikiant objektyvią informaciją apie vaiko ar vaikų grupės ugdymąsi kitiems specialistams ir įstaigos administracijai.
6. Vertinimo nuostatos:
- 6.1. pereinama nuo visiems vaikams taikomos prie personalizuotos (suasmenintos) vertinimo kultūros. Vertinami konkretaus vaiko pasiekimai ir jo daroma pažanga, lyginant ankstesnius vaiko pasiekimus su dabartiniais;
  - 6.2. kompetencijos atsiskleidžia per veiklą, o jų vertinimas grindžiamas ilgalaikiu vaiko stebėjimu ir informacijos iš įvairių šaltinių ir įvairiais būdais (vertinimo metodais) kaupimu, apibendrinimu;
  - 6.3. parenkami tokie vertinimo metodai, kurie sudaro sąlygas vaikams pažįstamuose kontekstuose pademonstruoti savo pasiekimus. Vaiko pasiekimai vertinami naudojantis Programoje įvardytais pasiekimais;
  - 6.4. daugiausia dėmesio kreipiamą į vaiko kalbos raidą;
  - 6.5. vertinimo procese dalyvauja vaikas. Jis mokosi reflektuoti, įsivertinti mokymąsi su pedagogu, bendraamžiais, tėvais (globėjais) aptardamas, kas jam sekasi, o kur ir kokių pastangų reikėtų daugiau.

III. VERTINIMO CIKLAS

7. Vertinimo ciklą sudaro šie etapai:
- 7.1. vaiko pažinimas (informacijos apie vaiką kaupimas, analizavimas – stebėjimas, fiksavimas);
  - 7.2. vertinimo planavimas (numatomi/koreguojami ugdymo tikslai, uždaviniai, turinys, vertinimo metodai);
  - 7.3. duomenų dokumentavimas (sukauptos informacijos apie vaiką analizė, panaudojimas);
  - 7.4. informavimas apie ugdymosi pasiekimus (dalijimasis informacija apie vaiko daromą pažangą su vaiku, tėvais ir pedagogais).

IV. VAIKO UGDYMO(SI) PASIEKIMŲ VERTINIMAS

8. Vertinimo būdai (klasifikuojama pagal vertinimo bei įvertinimo pobūdį):
- 8.1. Formuojamasis vertinimas – vertinimas individualiai pažangai skatinti, stebėti, vertinti. Formuojamajam vertinimui skirti pasiekimų lygiai: iki pagrindinio, pagrindinis ir virš pagrindinio, t.y., geriau pažinti vaiką, atpažinti jo stiprybes ir tobulintinas sritis, numatyti reikiamą pagalbą vaiko ūgčiai.
  - 8.2. Apibendrinamasis vertinimas – vaikų pasiekimus įvertinti.
9. vaiko daroma pažanga ir pasiekimai vertinami nuolat:
- 9.1. vaiko pasiekimų vertinimas pateikiamas elektroniniame dienyne du kartus metuose: I- rugsėjo-spalio mėn. ir II- gegužės mėnesį;
  - 9.2. vaikui vėliau pradėjus lankyti PU grupę, jo pasiekimai, gebėjimai įvertinami per 30 dienų;
10. Priešmokyklinio amžiaus vaikų pasiekimų ir pažangos vertinimas įstaigoje fiksuojamas elektroniniame dienyne „Mūsų darželis“, skiltyje vaikų pasiekimų vertinimas pagal pasiekimų sritis,

kurie aprašomi pasiekimų lygių požymiais pagal pasiekimų sritis (iki pagrindinio, pagrindinis, virš pagrindinio):

Iki pagrindinio lygio	Pagrindinis lygis	Virš pagrindinio lygio	1 lygis	2 lygis	3 lygis
I. Gamtamokslinio ugdymo pasiekimų lygių požymiai pagal pasiekimų sritis:					
1. Pasiekimų sritis: gamtamokslinis tyrinėjimas					
2. Pasiekimų sritis: Gamtamokslinis komunikavimas					
3. Pasiekimų sritis: Žmogaus ir aplinkos dermė					
II. Kalbinio ugdymo pasiekimų lygių požymiai pagal pasiekimų sritis:					
1. Pasiekimų sritis: Klausymas, kalbos suvokimas ir kalbėjimas					
2. Pasiekimų sritis: Skaitymo ir rašymo pradmenys					
III. Matematinio ugdymo pasiekimų lygių požymiai pagal pasiekimų sritis:					
1. Pasiekimų sritis: Matematinis samprotavimas					
2. Pasiekimų sritis: Matematinė komunikacija					
3. Pasiekimų sritis: Kūrybiškas matematinių problemų sprendimas					
IV. Meninio ugdymo pasiekimų lygių požymiai pagal pasiekimų sritis:					
1. Pasiekimų sritis: Meninė (dailės, šokio, teatro, muzikos) raiška					
2. Pasiekimų sritis: Meno (dailės, šokio, teatro, muzikos) supratimas ir vertinimas					
3. Pasiekimų sritis: Meno (dailės, šokio, teatro, muzikos) reiškinių taikymo bei paskirties ir kontekstų pažinimas					
V. Sveikatos ir fizinio ugdymo pasiekimų lygių požymiai pagal pasiekimų sritis:					
1. Pasiekimų sritis: Savęs ir kitų pažinimas, atsakingas elgesys					
2. Pasiekimų sritis: Asmens sveikatos stiprinimas					
3. Pasiekimų sritis: Judėjimo gebėjimų plėtojimas					
4. Pasiekimų sritis: Savistaba ir sąveika su kitais judant					
VI. Visuomeninio ugdymo pasiekimų lygių požymiai pagal pasiekimų sritis:					
1. Pasiekimų sritis: Gyvename kartu					
2. Pasiekimų sritis: Kuriame, įsigyjame ir naudojame gėrybės					
3. Pasiekimų sritis: Mūsų gyvenimo kaita					
4. Pasiekimų sritis: Mūsų aplinka					

Išvados, rekomendacijos dėl tolesnio ugdymosi:

11. elektroniniame dienyne vaiko pasiekimų aprašas konfidencialus – jį mato tik vaiko tėvai (globėjai), įstaigos vadovai ir ugdymo procese dalyvaujantys mokytojai;

12. vaiko ugdymo(si) pažangos vertinimą atlieka vaikai, mokytojai, švietimo pagalbos specialistai:

12.1. vaikai įsivertina savo pokyčius (ką aš galiu? kiek aš paaugau?), grupėje pasirinkta žaisminga forma;

12.2. grupių mokytojai vertina asmeninę ugdytinių pažangą nuolat, kaupiant Vaiko pasiekimų aplanką, pasiekti vaiko gebėjimai aprašomi du kartus per metus vaiko kortelėje elektroniniame dienyne;

12.3. švietimo pagalbos specialistai atlieka vaiko vertinimą kartu su grupės mokytoju, VGK ir (ar) prireikus su PPT;

12.4. tėvai vertina vaiko „augimą“ nuolat, gaunant individualią informaciją iš vaiko ugdyme(si) dalyvaujančių pedagogų;

13. Vaiko pasiekimų vertinimo metodai:

vaiko stebėjimas natūralioje kasdieninėje veikloje, saviraiškos priemonės, vaiko veiklos ir kūrybinės raiškos darbelių analizė (meninės, žodinės kūrybos darbai, pratybos, nuotraukos, vaizdo įrašai, vaiko veiklos stebėjimo užrašai), vaiko kalbos užrašai, pokalbiai su vaiku ir vaiko tėvais, (kasdieniniai ir individualūs pokalbiai), specialistų pokalbiai.

14. Priešmokyklinio amžiaus vaiko pasiekimai kaupiami ir fiksuojami vaiko pasiekimų „Pasiekimų aplanke“, kuri sudaro:

14.1. meninės raiškos darbai (dailės darbeliai, žodinė kūryba, užrašytos vaiko mintys); vaiko veiklos stebėjimo užrašai;

14.2. vaiko elgesio faktų analizė (atskirų situacijų pavyzdžiai);

14.3. nuotraukos;

14.4. vaiko įsivertinimas (vaikas skatinamas įsivertinti, siekiant formuoti supratimą apie jo paties ugdymąsi);

14.5. tėvų anketos;

14.6. „Pasiekimų aplanukas“ grąžinamas vaikui, baigiant IU programą ar išvykstant iš lopšelio-darželio;

14.7. baigus priešmokyklinio ugdymo programą, atliekamas galutinis vaiko pasiekimų vertinimas ir, pagal 2018 m. vasario 5 d. ŠMSM įsakymu NR.V-100 patirtą formą, parengiama rekomendacija, kurią pasirašo priešmokyklinio ugdymo mokytojas ir lopšelio-darželio direktorius, aptarus su tėvais. Rekomendacija per DVS (kontora) sistemą pateikiama mokyklai, vykdančiai pradinio ugdymo programą.

V. SPECIALIŲJŲ UGDYMO SI POREIKIŲ VAIKŲ UGDYMO(SI) PASIEKIMŲ VERTINIMAS

15. Švietimo pagalbos specialistai vertina ugdytinių daromą pažangą nuolat, vaikų gebėjimai įvertinami ir aprašomi du kartus per metus Pasiekimų lape (popieriniu variantu) ir saugomi švietimo pagalbos specialistų kabinete.

15.1. Pirmasis įvertinimas - sausio mėn., paskirtis – fiksuoti vaiko pasiekimus individualius ypatumus ir numatyti jo ugdymo kryptį (tikslus ir uždavinius), ugdymo individualizavimo ir paramos vaikui formas;

15.2. antrasis vertinimas atliekamas gegužės mėnesį. Antrojo įvertinimo paskirtis – įvertinti vaiko pasiekimų ir pažangos lygį, pasiektą per mokslo metus;

15.3. gegužės mėn. švietimo pagalbos specialistai pateikia vertinimo ataskaitas VGK, tėvams;

15.4. baigus priešmokyklinio ugdymo programą, švietimo pagalbos specialistai kartu su priešmokyklinio ugdymo mokytoju atlieka galutinį vaiko pasiekimų vertinimą ir rengia Rekomendaciją;

15.5. vaiko pasiekimų vertinimas, ruošiant pirminiam ar pakartotiniam vertinimu PPT, išsamiai aprašomas „Įvertinimo ir specialiojo ugdymosi skyrimo tvarkos aprašo“ 5 priedo formoje ir aptariamas VGK bei individualiai su tėvais;

VI. INFORMAVIMAS APIE VAIKO PASIEKIMUS IR PAŽANGĄ

16. Vertinimo rezultatai aptariami individualiuose pokalbiuose su ugdytinių tėvais (globėjais/rūpintojais), mokytojų metodinės grupės susirinkimuose, Mokytojų tarybos ir VGK posėdžiuose.

17. Pedagogai du kartus per metus pateikia pasiekimų vertinimo informaciją elektroniniame dienyne.

18. Tėvams teikiama individuali informacija (pokalbyje apie vaiko pasiekimus gali dalyvauti ir vaikas) nuolat, supažindinant su vaiko darbais, pedagogo įvertinimu, pastebėjimais, kasdienių pokalbių metu, supažindinant su vaiko ugdymo(si) pasiekimų aprašu 2 kartus per mokslo metus (spalio ir gegužės mėnesiais).

19. Tėvai turi galimybę susipažinti su vertinimu elektroniniame dienyne „Mūsų darželis“.

VII. ATSAKOMYBĖ IR ĮGALIOJIMAI

21. Už vaiko pasiekimų ir individualios pažangos vertinimą atsakinga grupės mokytoja, tėvai ir kiti vaiką ugdatys specialistai.

22. Vaiko pasiekimų aplankai saugoma grupėje. Vertinimo informacija yra konfidenciali.

23. Mokslo metų pabaigoje grupės mokytoja iš elektrinio dienyno „Mūsų darželis“ išspausdina „Ugdymo(si) pasiekimų“ apibendrintus aprašymus ir įdeda į ugdytinio pasiekimų aplanką.

VIII. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

24. Tvarkos aprašas galioja nuo patvirtinimo dienos.

25. Tvarkos aprašas skelbiamas Lopšelio-darželio „Vaivorykštė“ interneto svetainėje bei pedagogai supažindinami dokumentų valdymo sistemoje (DVS).

26. Tvarkos aprašas gali būti keičiamas ir koreguojamas Marijampolės vaikų lopšelio-darželio „Vaivorykštė“ bendruomenės narių, savivaldos institucijų iniciatyva.
